

Družbenogeografski oris Latinske Amerike kot celote

UČNI LIST

1. Ameriko še vedno delimo na Angloameriko in Latinsko Ameriko

Naravnogeografska delitev: Severna, Južna in Srednja Amerika

Družbenogeografska delitev: **Angloamerika** – prevladujoče število potomcev anglosaških prednikov

Latinska Amerika – ta del sta osvojili v večji meri Španija in Portugalska

Takšna družbenogeografska delitev postaja vse spornejša zaradi vse tesnejšega gospodarskega povezovanja in globalizacije. **Opiši vpliv globalizacije na delitev Amerike.**

2. Kolumbovo odkritje

Leto 1492 – prihod Evropejcev na ozemlja današnje Amerike – **Novi svet**

Krištof Kolumb – vodil prve odprave

Srečanje civilizacij – »dva svetova« sta pomembno vplivala drug na drugega; močnejši je prevladal

Opiši razvitost civilizacije ameriških Indijancev pred prihodom Evropejcev. **V čem se razlikuje od evropske civilizacije? V čem je naprednejša, v čem pa bolj nazadnjaška?**

3. Pomen Kolumbovega odkritja

Evropejci so na več področjih vplivali na dosedanje življenje ameriških Indijancev.

1.) **Demografska katastrofa** – iz 150 mio na 50 mio Indijanskih prebivalcev

glavni vzroki:

- neodpornost indijanskega prebivalstva na evropske bolezni
- evropski pokoli

2.) **Spremembe naselbinskega sistema**

- Indijance preseljevali v **na novo ustvarjena mesta**

- vpeljali evropski način uprave

- značilna **kolonialna mesta**

Opiši značilno zasnovano kolonialnega mesta.

3.) **Kolonialno gospodarstvo**

-izmenjava kulturnih rastlin

Naštej nekaj izmenjanih kulturnih rastlin in živali.

-sprememba načina dotedanje proizvodnje

-okoljski problemi

-kolonialno gospodarstvo je vplivalo na današnjo stopnjo razvitosti Evrope in držav Latinske Amerike

Kako?

4. Ali je rasni in etični mozaik Latinske Amerike res latinski?

Rasna raznolikost:

- poleg Špancev in Portugalcev so osvajali tudi Britanci, Francozi in Nizozemci
- demografske izgube Indijanskega prebivalstva so nadomestili milijoni priseljencev
- velika rasna raznolikost:
 - belci** (izrazito v Argentini, Urugvaju in jugu Brazilije) – **kreoli** – potomci Evropejcev
 - potomci **črnkih sužnjev**
 - Indijanci**
 - azijski priseljenci**
 - rasni mešanci:
 - mestici** (med Indijanci in belci)
 - mulati** (med črnci in belci)
 - zambi** (med črnci in Indijanci)

Jeziki:

Uradni jeziki so jeziki priseljencev, v največji meri sta to španščina in portugalščina, pa tudi angleščina, francoščina in nizozemščina. Indijanski jeziki v glavnem nimajo statusa uradnih jezikov, uporabljajo se kot pogovorni jeziki.

Katoliška vera

Evropejci so s seboj prinesli tudi svojo vero, krščanstvo. V nobenem delu sveta ni delež katoliške vere tako visok kot v Latinski Ameriki. Prisotne so tudi druge izpovedi, npr. staroindijanske, protestantska, vendar nima nobena tako velikega vpliva kot katoliška.

Kako vpliva kolonialna ureditev na današnjo miselno razvitost prebivalstva? Kako vpliva na zmožnost vplivanja Cerkve na vsakdanje življenje?

5. Kreolski jeziki

Kaj so kreolski jeziki?

Zakaj so se razvili?
